

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VIII. volebné obdobie

Číslo: PREDS-53/2022

956

N á v r h

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

n a p r i j a t i e

uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k vážnym sociálnym dopadom, ktoré sa dotýkajú nežiaduceho vývoja cien potravín a základných potravinových komodít

Predkladajú:

Robert Fico	v. r.
Juraj Blanár	v. r.
Richard Takáč	v. r.
Dušan Galis	v. r.
Ján Richter	v. r.
Marián Kéry	v. r.
Dušan Muňko	v. r.
Jozef Habánik	v. r.
Ladislav Kamenický	v. r.
Viliam Zahorčák	v. r.
Peter Šuca	v. r.
Anton Stredák	v. r.
Jozef Valocký	v. r.
Ľuboš Blaha	v. r.
Ľubomír Vážny	v. r.
Maroš Kondrót	v. r.
Vladimír Faič	v. r.
Augustín Hambálek	v. r.
Dušan Jarjabek	v. r.
Martin Nemky	v. r.
Jana Vaľová	v. r.
Marián Saloň	v. r.
Vladimír Baláž	v. r.
Jaroslav Baška	v. r.
Stanislav Kubánek	v. r.
Boris Susko	v. r.
Ján Podmanický	v. r.
Tomáš Taraba	v. r.
Štefan Kuffa	v. r.
Filip Kuffa	v. r.

Bratislava marec 2022

Skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

Bratislava 18. marca 2022

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,

v mene skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Vám predkladáme návrh skupiny poslancov na zvolanie schôdze Národnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 83 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 17 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky navrhujú, aby sa v rámci schôdze prerokoval bod:

„Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na prijatie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k vážnym sociálnym dopadom, ktoré sa dotýkajú nežiaduceho vývoja cien potravín a základných potravinových komodít“.

V prílohe si Vám, vážený pán predseda, dovoľujeme predložiť podpisy poslancov, ktorí žiadajú o zvolanie schôdze Národnej rady Slovenskej republiky. Návrh uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky s jeho odôvodnením sa nachádza v samotnom návrhu na prerokovanie.

Návrh na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky predloží a odôvodní poslanec Richard Takáč. Jeho náhradníkmi budú poslanci Národnej rady Slovenskej republiky podpísaní pod predkladaným návrhom.

S úctou

Prílohy:

1. Podpisy skupiny poslancov NR SR na zvolanie mimoriadnej schôdze a k návrhu uznesenia
2. Materiál na prerokovanie

Vážený pán
Boris Kollár
predseda
Národná rada Slovenskej republiky

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Dátum zaevidovania:	
18 -03- 2022	
Číslo spisu. <i>PREDS-5312022</i>	
Listy: <i>4</i>	Prílohy: <i>1/3</i>
RZ <i>1</i>	ZH LU

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
VIII. volebné obdobie

Číslo:

N á v r h

UZNESENIE

Národnej rady Slovenskej republiky

Z

k vážnym sociálnym dopadom, ktoré sa dotýkajú nežiaduceho vývoja cien potravín a základných potravinových komodít

Národná rada Slovenskej republiky

z d ô r a z ň u j e,

že podľa čl. 114 Ústavy Slovenskej republiky je vláda Slovenskej republiky za výkon svojej funkcie zodpovedná Národnej rade Slovenskej republiky,

u p o z o r ň u j e

na dopady aktuálnej situácie spojenej s vývojom cien základných komodít a z toho vyplývajúci neudržateľný nárast výrobných nákladov poľnohospodárov a spracovateľov potravín. Dlhodobo nepriaznivá situácia sa alarmujúco zhoršuje. Preto Národná rada Slovenskej republiky

ž i a d a

vládu Slovenskej republiky, aby v termíne do 15. apríla 2022 splnila nasledovné opatrenia v súvislosti s pomocou slovenskému poľnohospodárstvu,

potravinárstvu a konečným spotrebiteľom, a do 30. apríla 2022 predložila Národnej rade Slovenskej republiky odpočet plnenia uvedených a Národnou radou schválených opatrení:

Opatrenia:

1. *Priama finančná podpora do potravinárskych podnikov v SR na zníženie nákladov na pohonné hmoty, energie a vstupné suroviny = vypracovanie a schválenie schém štátnej pomoci, vyčlenenie dostatočného množstva finančných prostriedkov v štátnom rozpočte (na úrovni ostatných krajín EÚ) a ich vyplatenie ešte v roku 2022,*
2. *Regulácia cien energií pre výrobcov potravín a poľnohospodársku prvovýrobu zo strany štátu,*
3. *Daňové a odvodové úľavy pre zamestnávanie zamestnancov u výrobcov potravín a v poľnohospodárskej prvovýrobe na obdobie jedného roka*

Daňové a odvodové úľavy pre zamestnávanie zamestnancov u výrobcov potravín a v poľnohospodárskej prvovýrobe na obdobie jedného roka - úľava 50%

4. *Časovo limitované kompenzácie povinných príplatkov od daní a odvodov za prácu v sobotu a nedeľu, príplatkov za nočnú prácu a príplatkov za sviatok na obdobie jedného kalendárneho roka.*

Pričom tieto kompenzácie by mohli byť vo forme priamo poskytnutých financií alebo vo forme daňovo odvodových úľav za prácu v sobotu a nedeľu, príplatkov za nočnú prácu a príplatkov za sviatok **na obdobie jedného kalendárneho roka.**

Uvedené kompenzácie sa navrhujú v obmedzenom rozsahu pre tých zamestnávateľov, u ktorých sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa práca v rozsahu **najmenej 50% celkového pracovného času** vykonávala v sobotu, v nedeľu, počas noci a počas sviatkov, teda pre tých zamestnávateľov, ktorí **nemajú objektívnu možnosť prispôbiť, resp. upraviť svoj produkčný čas** na príplatkovo menej exponovaný pracovný čas, **teda u výrobcov čerstvých potravín.**

Zoznam odvetví, ktorých prevádzka vyžaduje prevahu práce, resp. produkcie v sobotu, v nedeľu, počas noci a počas sviatkov stanoví v prípade potreby vláda SR, resp. príslušné Ministerstvo.

Potravinári totiž nemajú možnosť prispôbiť alebo modifikovať svoj výrobný proces pri výrobe čerstvých výrobkov, t.j. pre udržanie potravinovej sebestačnosti sú nútení vyrábať prevažnú časť produkcie práve počas príplatkovo exponovaných častí pracovného času, t.j. počas víkendov, noci a sviatkov. Iní výrobcovia majú možnosť vyrábať tzv. na sklad, t.j. v prípade zhoršenia ich situácie môžu presunúť časť výroby do menej príplatkovo exponovaných časov a optimalizovať tak svoju prevádzku.

Napr. pekárenské odvetvie je jedným z mála segmentov priemyslu, ktorý **nedokáže optimalizovať svoju prevádzku a je nútený vyrábať aj počas sviatkov, noci, sobôt a nedeľ** – za predpokladu, že obyvateľstvo Slovenska chce mať na stole každý deň čerstvý tovar.

Najdôležitejším faktorom je skutočnosť, že slovenskí potravinári nedisponujú dostatočnou vyjednávacou silou vo vzťahu predovšetkým k zahraničným obchodným reťazcom, ktoré explicitne určujú odbytové ceny slovenských potravín, čoho výsledkom je, že napriek mnohým vyjednávaniam potravinári NEDOKÁZALI zvýšené náklady preniesť do odbytových cien, a to ani na úrovni 30%, čím sa potravinárska ekonomika aj naďalej prepadá a nie je schopná profitovať, na rozdiel od zahraničných reťazcov, ktorých hospodárske výsledky každoročne rastú a dosahujú každoročne úroveň viac 10% čistého zisku, čo je unikátom v rámci krajín EÚ.

5. *Zníženie DPH na vybrané druhy potravín – vytvorí sa zoznam základných druhov potravín, v ktorých chceme byť potravinovo sebestační na Slovensku*

Vytvorenie zoznamu potravín, v ktorých chceme byť na Slovensku sebestační. Na tieto potraviny dočasne znížiť DPH na úroveň 3% - na jeden rok

6. *Zjednotenie úpravy DPH na vybrané druhy potravín (toto opatrenie aplikovať po skončení opatrenia dočasného zníženia DPH na vybrané druhy potravín)*

Vytvorenie zoznamu potravín, v ktorých chceme byť na Slovensku sebestační. Na tieto potraviny zjednotiť DPH na úroveň 10%

Zníženie DPH na potraviny musí mať systémový charakter a musí byť spôsobilé pomôcť celému spracovateľskému potravinárskemu odvetviu a poľnohospodárstvu na Slovensku.

Od 01.01.2020, po piatich rokoch od preradenia mlieka a masla do 10-percentnej sadzby k nim pribudla aj stopercentná ovčia bryndza, cmar, jogurty, kefír, smotana či acidofilné mlieko. (Tvaroh v tomto zozname nie je.)

Nižšia DPH platí aj na prírodný med, rozšírila sa aj na vybrané druhy pekárenských výrobkov, konkrétne na čerstvé pečivo a rožky, ale len tie, ktoré budú patriť do hmotnostnej kategórie 40 až 50 gramov a ktoré nebudú pripravené dopekaním z mrazeného polotovaru. Desaťpercentná DPH platí aj na ovocné šťavy, vrátane hroznového muštu a zeleninových štiav.

Napríklad:

Napriek pozitívnemu efektu pre výrobcov napr. pekárenskej produkcie máme za to, že znížená DPH vo výške 10 % by sa mala vzťahovať na všetok pekárenský sortiment bez ohľadu na gramáž a podiel tuku, s výnimkou výrobkov, ktoré sa uvádzajú na trh z mrazeného polotovaru, resp. ako dopekané výrobky.

Týmto spôsobom dôjde k zásadnej pomoci pre slovenských výrobcov pekárenského sortimentu, a zároveň k zásadnému odlišeniu od mrazených polotovarov, ktoré sa v obchodných sieťach, v rozpore s platným právom, označujú ako čerstvé, pričom sú vyrábané z privezených mrazených polotovarov, často neznámeho pôvodu. Týmto

dochádza ku klamaniu spotrebiteľ'a a aj k úbytku zdravých a čerstvých potravín pre slovenských spotrebiteľ'ov.

7. Podpora postavenia výrobcov potravín v dodávateľ'sko-odberateľ'ských vzťahoch = zlepšenie vyjednávacjej pozície výrobcov potravín pri opodstatnenej požiadavke na navýšenie odbytových cien z dôvodu nárastu vstupných nákladov

Toto opatrenie je veľmi potrebné, pretože vyjednávacja výrobcov a dodávateľov potravín voči obchodu, najmä reťazcom, bola veľmi poškodená prijatím zákona č .219/2021 Z.z., ktorým bol novelizovaný zákon č.91/2019 Z.z. o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami. Navrhujeme do tohto opatrenie prijať aj novelu tohto zákona tak, aby doň boli vrátené a prípadne aj doplnené nástroje posilňujúce postavenie výrobcov a dodávateľov potravín.

8. Výraznému navýšeniu finančných prostriedkov pre výrobcov potravín v Strategickom pláne SPP na roky 2023 až 2027,

9. Dokončenie implementácie pravidiel o ekonomicky oprávnených nákladoch

Vzhľadom na skutočnosť, že každoročný zisk zahraničných reťazcov na území SR je v porovnaní s ostatnými európskymi krajinami na úrovni hospodárskeho zázraku, takúto požiadavku, resp. podnet je možné vyhodnotiť ako legitímny. Kým na Slovensku dosahujú zahraničné reťazce úroveň zisku presahujúceho 10%, štandardom v ostatných krajinách – a to nielen v rámci EÚ – dosahuje úroveň zisku cca 3%.

Kontrola marží v slovenských podmienkach naráža na viaceré praktické problémy. Predpokladom účinnej kontroly je totiž vedomosť kontrolného orgánu o nákupných cenách každého kontrolovaného tovaru u každého dodávateľa, čo je vzhľadom na protimonopolné právne predpisy nemožné.

Jedinou možnosťou efektívnej kontroly obchodných prirážok je dokončenie implementácie predpisov o ekonomicky oprávnených nákladoch na základe zákona č. 18/1996 o cenách.

V januári 2020 bol zverejnený v rámci pripomienkového konania návrh vyhlášky MPRV SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o stanovení ekonomicky oprávnených nákladov v oblasti potravinárskych výrobkov. Ide o vyhlášku, ktorú MPRV SR vydáva na základe ustanovenia § 20 ods. 4 zákona č. 18/1996 o cenách.

Považujeme za nevyhnutné dokončiť proces prijímania tejto vyhlášky spolu s metodikou, ktorú má vypracovať Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva (VUEPP) v čo najkratšom čase, nakoľko problematika výroby pod ekonomicky oprávnené náklady bola dlhodobo neriešenou problematikou.

Ministerstvo pôdohospodárstva má povinnosť uvedenú vyhlášku vypracovať a implementovať v súlade s legislatívnym príkazom v zmysle § 20 ods. 4 zákona č. 18/1996 o cenách, pričom nový zákon č. 91/2019 Z.z. určil ako neprimeranú podmienku predaj výrobkov pod ekonomicky oprávnené náklady slovenských výrobcov potravín.

Toto ustanovenie reagovalo na dlhodobý jav v obchodných vzťahoch medzi výrobcami potravín a ich odberateľmi, kedy slovenskí výrobcovia potravín boli dlhé roky nútení pod enormným tlakom zo strany kľúčových odberateľov, upravovať odbytové ceny smerom nadol pod hrozbou straty objednávok, a to až na takú úroveň, kedy potravinári vyrábali svoje potraviny s ekonomickou stratou a dlhodobo vykazovali negatívne hospodárske výsledky, čo je viditeľné zo štatistík výkonnosti potravinárstva za uplynulých 10 rokov.

Predmetom úpravy ekonomicky oprávnených nákladov nie je cenová regulácia potravín, ako to nesprávne a účelovo argumentujú najmä zahraničné obchodné reťazce. Predmetom úpravy je iba možnosť ich stanovenia a následný výkon kontroly zo strany štátnych orgánov vo vzťahu k dodržiavaniu zákona o cenách, ako aj zákona o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami.

Tento nástroj môže účinne pomôcť slovenským potravinárom v boji za spravodlivé odbytové ceny a zároveň môže byť jedným z opatrení na dosiahnutie zlepšenia ich postavenia v potravinovom reťazci, pričom ide o jediný možný spôsob kontroly prípadného zneužívania dominantného postavenia subjektov hospodárskej spolupráce.

10. Dôsledná analýza a implementácia európskej legislatívy a predpisov OMNIBUS

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky je ako štátny orgán povinný implementovať cestou vnútroštátnych predpisov na národnej úrovni všetky prijaté pravidlá – vrátane pravidiel pre organizáciu trhu s poľnohospodárskymi výrobkami podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z.

Jedným z týchto nariadení, ktoré doposiaľ implementované neboli, je úplné a aktualizované I Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2393 z 13. decembra 2017, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1305/2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), nariadenie (EÚ) č. 1306/2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, nariadenie (EÚ) č. 1307/2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a nariadenie (EÚ) č. 652/2014, ktorým sa stanovuje hospodárenie s výdavkami týkajúcimi sa potravinového reťazca, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj zdravia rastlín a rastlinného rozmnožovacieho materiálu.

V zmysle uvedeného nariadenia „Organizácie výrobcov a ich združenia zohrávajú užitočnú úlohu pri koncentrácii ponuky, zlepšovaní uvádzania na trh, plánovania a prispôsobovania výroby dopytu, pri optimalizácii výrobných nákladov a stabilizácii výrobných cien, vedení výskumu, presadzovaní najlepších postupov a pri poskytovaní technickej pomoci, pri nakladaní s vedľajšími produktmi a pri nástrojoch na riadenie rizík, ktoré majú ich členovia k dispozícii, čím prispievajú k posilneniu postavenia výrobcov v potravinovom reťazci. „

Ich činnosti, vrátane rokovania o zmluvách na dodávku poľnohospodárskych výrobkov od takýchto organizácií výrobcov a ich združení pri koncentrácii ponuky a uvádzaní výrobkov ich členov

na trh preto prispievajú k plneniu cieľov SPP stanovených v článku 39 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), keďže posilňujú pozíciu poľnohospodárov v potravinovom dodávateľskom reťazci a môžu prispievať k zlepšovaniu jeho fungovania.

V rámci snahy o posilňovanie pozícií výrobcov, odchylné od článku 101 ZFEÚ možnosť vykonávať činnosti, ako je plánovanie výroby, optimalizácia nákladov, uvádzanie výrobkov vyrábajúcich členov na trh a vedenie zmluvných rokovaní, bola označeným nariadením výslovne regulovaná ako právo uznaných organizácií výrobcov vo všetkých odvetviach, v ktorých nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 ustanovuje spoločnú organizáciu trhov. Združenia organizácií výrobcov uznané podľa článku 156 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 by mali mať možnosť opierať sa pri činnostiach, ktoré vykonávajú samy, o uvedenú výnimku v rovnakej miere a za rovnakých podmienok ako organizácie výrobcov.

Organizácie výrobcov sa uznávajú v konkrétnych sektoroch uvedených v článku 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013.

Keďže organizácie výrobcov však môžu pôsobiť vo viac ako jednom sektore a v záujme toho, aby sa zabránilo administratívne zaťaženie vyplývajúce z povinnosti vytvoriť na účely uznania niekoľko organizácií výrobcov, malo by byť možné, aby bola organizácia výrobcov uznaná vo viac než jednom sektore. V takýchto prípadoch by však dotknutá organizácia výrobcov mala spĺňať podmienky uznania pre každý z príslušných sektorov.

Implementácia predpisov pod súhrnným názvom „OMNIBUS“ (v preklade „Pre všetkých“) by v praxi znamenala možnosť pre štátom uznané organizácie výrobcov potravín (napríklad Komory, Zväzy atď.) SPOLOČNE rokovať o dodávkach, ako aj o cenách potravinárskych komodít, čo by znamenalo podstatné zlepšenie vyjednávacieho postavenia slovenských výrobcov a dodávateľov potravín pri vyjednávaní najmä so zahraničnými obchodnými reťazcami, čím by sa zamedzilo základnému problému potravinárskeho priemyslu, ktorým je tzv. násilné určovanie odbytových cien (v práve európskej únie známe ako tzv. PREDATORY PRICING“)

Táto legislatíva by významne pomohla všetkým slovenským výrobcom, pričom celý proces by bol pod prísnu kontrolou Poľnohospodárskej platobnej agentúry – teda štátu, ktorý by mohol účinne kontrolovať tak proces vyjednávania, ako aj ich výsledok.

Implementácia pravidiel EÚ by výrazne pomohla aj menším firmám a prvovýrobcom potravín, ktorí v súčasnosti nedisponujú dostatočnou vyjednávacou silou vo vzťahu k maloobchodným sieťam, ktoré tak dokážu doslova určovať a vynucovať ceny tak na strane odbytu a následne aj na pulloch obchodov a získavajú tak neprímeranú konkurenčnú výhodu vo vzťahu k slovenským maloobchodným sieťam, ktoré pristupujú k oprávneným požiadavkám slovenských výrobcov v súlade s pravidlami poctivého obchodného styku.

V tejto súvislosti si dovoľíme zdôrazniť, že implementácia uvedených predpisov je povinnosťou Slovenskej republiky v rámci právnej sily a hierarchie európskych právnych predpisov vo vzťahu k národnej legislatíve.

Pri súčasnej situácii vo vzťahu k stagnujúcemu pracovnému trhu v celej EÚ je dôvodné zamerať sa na modernizáciu a automatizáciu potravinárskej výroby, práve za účelom potravinovej sebestačnosti Slovenska, pričom podmieňovanie získania zdrojov z EÚ nezmyselným vytváraním konkrétneho počtu pracovných miest je dnes už nedôvodným prežitkom, ktorý je kontraproduktívny.

Zameranie dotačnej politiky, a to nie len v oblasti fondov EÚ, ale aj domácich foriem podpory by malo byť koncentrované práve na modernizáciu technologických a technických kapacít, a to aj v segmente potravinárskej výroby.

11. *Aplikácia pravidiel vecného usmerňovania cien*

Vláda SR, ako aj Národná rada Slovenskej republiky má podľa platných právnych predpisov možnosť aktívne zasahovať do nežiaduceho cenového vývoja legitímnymi nástrojmi. Vzhľadom na skokový nárast cien elektrickej energie, plynu, surovín, pohonných hmôt a vzhľadom na nekontrolovateľne rastúcu infláciu je dôvodné, aby sa vláda SR zamyslela nad inštitútom vecného usmerňovania cien za účelom dočasného zmiernenia negatívnych dopadov na ceny základných potravín.

Zákon NR SR č. 18/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov o cenách upravuje okrem iného aj pravidlá dohodovania, uplatňovania, regulácie a kontroly cien výrobkov, výkonov, prác, služieb, nájmu a nehnuteľností (ďalej len „tovar“), ďalej aplikáciu opatrení na zamedzenie nežiaduceho cenového vývoja a pôsobnosť orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov a obcí v oblasti cien tovaru pre trh na území Slovenskej republiky (ďalej len „tuzemský trh“) vrátane cien tovaru z dovozu a cien tovaru určeného na vývoz.

Podľa zákona o cenách cenové orgány môžu regulovať ceny tovaru, ak

- a) vznikne mimoriadna trhová situácia s priamym vplyvom na ceny tovarov na tuzemskom trhu ohrozujúcim cenovú stabilitu alebo dostupnosť tovarov,
- b) dôjde k ohrozeniu trhu vplyvom nedostatočne rozvinutého konkurenčného prostredia; pri posudzovaní stavu konkurenčného prostredia sa vyžaduje stanovisko Protimonopolného úradu Slovenskej republiky,
- c) si to vyžaduje ochrana spotrebiteľa alebo iný verejný záujem

Regulácia cien sa vykonáva úradným určením cien, t.j. je určením ceny vymedzeného druhu tovaru cenovými orgánmi ako maximálnej alebo pevnej. Maximálna cena je cena, ktorú nie je prípustné prekročiť a pevná cena je cena, ktorú nie je prípustné zmeniť.

Ďalším spôsobom regulácie je **vecné usmerňovanie cien, t.j. určenie podmienok pre dohodovanie cien cenovým orgánom uvedeným, ktorý môže stanoviť maximálny rozsah prípustného zvýšenia cien vo vymedzenom období alebo záväzný postup pri tvorbe ceny.**

V praxi to znamená, že ak vláda SR vyhodnotí situáciu na trhu s potravinami a rast cien ako nežiadúci cenový vývoj, má v rukách nástroj na ich vecné usmerňovanie po obmedzenú dobu.

Takýto zásah je plne legitímny a predstavuje cielečné dočasné riešenie bez zásadných výpadkov príjmov štátneho rozpočtu, v porovnaní s diskutovaným komplexným znížením alebo zrušením sadzieb dane z pridanej hodnoty.

Odôvodnenie

Skupina poslancov NR SR v súlade s Ústavou SR opakovane predkladala návrhy na zvolanie mimoriadnych schôdzí NR SR a žiadala, aby v rámci nich boli prerokované a prijaté návrhy uznesení k rastu cien potravín.

Vládna väčšina z nepochopiteľných dôvodov nepodporila návrh programu ani jednej z takýchto navrhovaných mimoriadnych schôdzí, takže poslanci NR SR nemali možnosť diskutovať o týchto osobitne závažných a existenčných témach.

Aktuálne sa objavujú ďalšie závažné skutočnosti (spojené s vojnovým konfliktom medzi Ruskom a Ukrajinou), ktoré oprávňujú skupinu poslancov podpísaných pod týmto návrhom žiadať predsedu NR SR opätovne zvolať mimoriadnu schôdzu NR SR a rokovať o aktuálnom predloženom návrhu uznesenia NR SR.

V tejto súvislosti skupina poslancov NR SR navrhuje súhrn konkrétnych krokov a opatrení vo veci zamedzenia zvyšovania cien potravín a žiada vládu SR, aby bez odkladu prijala všetky potrebné opatrenia na elimináciu tohto stavu.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka neustále proklamuje podporu slovenskej produkcie potravín. Žiaľ, ide len o marketingové snahy a v princípe ide o prekrytie neschopnosti ministra spraviť zásadné kroky a niešť zodpovednosť za to, že poľnohospodári a spracovatelia nemajú a nebudú mať podmienky na udržateľnosť produkcie. Relevantné záujmové zväzy združujúce poľnohospodárov a potravinárov bijú na poplach. Napríklad Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov upozorňuje (oficiálnym listom zo 7.3.2022), že výrobné náklady na produkciu chleba a pečiva ako základných komodít na prežitie, rastú tak extrémne, že odbytové ceny svojich výrobkov zo začiatku roka (teda zo začiatku roka, kedy už extrémne stúpili vplyvom pandémie a jej nezvládnutia v podmienkach SR) nedokážu udržať. Teda príčinou nie je len skokovitý nárast cien pšenice a energií, ale aj zlyhanie štátu počas pandémie. Štát vylúčil pekárov počas všetkých vln pandémie z akýchkoľvek pandemických podpôr. Škody, ktoré boli týmto krokom napáchané sa momentálne odzrkadľujú v rýchlom zvyšovaní cien, podporených aj súčasnou krízou, vojnovým konfliktom Rusko-Ukrajina.

Ozýva sa aj Únia hydínárov, neustály rast výrobných nákladov, nízke odbytové ceny, nárast dovozu hydinového mäsa a vajec, absencia systémovej podpory tohto sektora a nedostatočné riešenie existujúcich problémov sa podieľajú zhoršovaní situácie. Nejde len o chov hydiny, ale aj o prudký nárast cien obalových materiálov, pohonných hmôt a nákladov na elektrickú energiu a plyn o stovky percent a to vo všeobecnosti. Uvedený stav sa týka všetkých producentov, chovateľov, pestovateľov a výrobcov.

Vláda by mala mať v súčasnej situácii jednoznačný a eminentný záujem o zachovanie a podporu výroby potravín na Slovensku. Je potrebné prejsť k priamej finančnej podpore do potravinárskych podnikov na Slovensku a to vo veci zníženia nákladov na pohonné hmoty, energií a vstupných nákladov na suroviny. Teda k regulácii cien energií pre výrobcov potravín a poľnohospodárov. Je potrebné pokračovať a zvýrazniť pokračovanie priamej finančnej podpory potravinárskych podnikov v SR. Okrem toho je potrebné riešiť daňové a odvodové úľavy pre zamestnávanie v poľnohospodárstve a potravinárstve. V neposlednom rade musí dôjsť k podpore postavenia slovenských výrobcov potravín vo vzťahoch dodávateľsko-odberateľských cien.

Nevôľa a neschopnosť vlády SR pomôcť slovenskému poľnohospodárstvu a potravinárstvu znamená jeho likvidáciu, čo si nakoniec odnesú občania tohto štátu.

Príloha

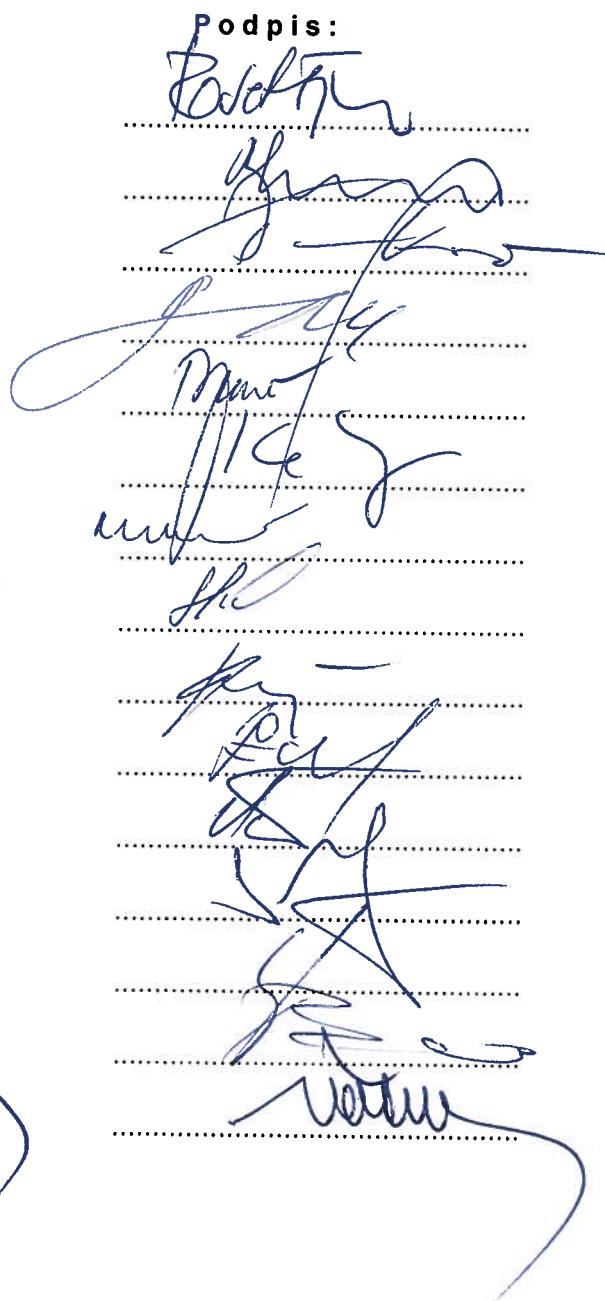
Podpisy skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
na zvolanie schôdze Národnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 83 ods. 2 Ústavy Slovenskej
republiky v spojení s § 17 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z.
o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
a k

**návrhu na prijatie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k vážnym sociálnym dopadom,
ktoré sa dotýkajú nežiaduceho vývoja cien potravín a základných potravinových komodít**

Meno a priezvisko:

1. ROBERT FICO
2. JUBAN ZLATAŘ
3. Richard Takáč
4. Dušan Galis
5. Ján ČIHOŤ
6. MARIÁN KERN
7. MARIÁN DUŠAN
8. Jozef Habáň
9. LADISLAV KAMENICKÝ
10. Viliam ZAHORČÁK
11. Peter ŠUCA
12. Anton Štrédák
13. Jozef Valoch
14. ĽUBOŠ BLAHA
15. ĽUBOMÍR VÁŽNY

Podpis:

Príloha

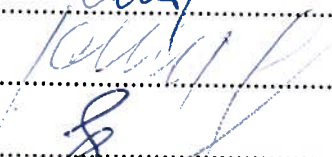
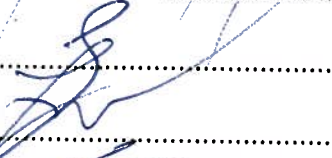
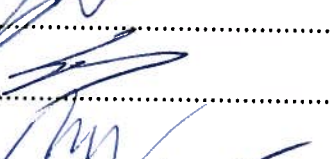
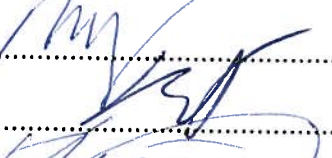
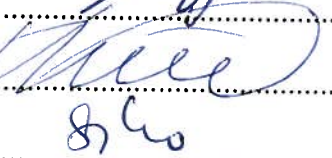
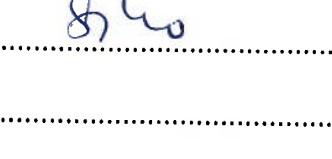
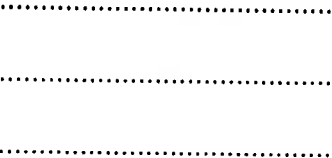
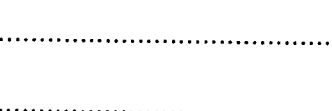
Podpisy skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
na zvolanie schôdze Národnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 83 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 17 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z.
o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

a k

**návrhu na prijatie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k vážnym sociálnym dopadom,
ktoré sa dotýkajú nežiaduceho vývoja cien potravín a základných potravinových komodít**

Meno a priezvisko:

Podpis:

16.	MAROT KOMRÓT	
17.	Nadun, FHE	
18.	Augustin Hambelek	
19.	DUSAN JADDBEK	
20.	MARTIN NETAT	
21.	JANA VAVOVA	
22.	MARIAN SALON	
23.	VLADIMIR BRZAS	
24.	JAKOSLAV BASKA	
25.	STANISLAV KUBANEK	
26.	ZORIS SUSKO	
27.		
28.		
29.		
30.		

Príloha

Podpisy skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
na zvolanie schôdze Národnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 83 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 17 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

a k

návrhu na prijatie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k vážnym sociálnym dopadom, ktoré sa dotýkajú nežiaduceho vývoja cien potravín a základných potravinových komodít

Meno a priezvisko:

Podpis:

1. JÁN PODMANICUÝ
2. Tomáš TARABA
3. Ľubomír KUFFA
4. FILIP KUFFA
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.

Ján Podmanický
Tomáš
Ľubomír
Filip